Berlingske

GRUNDLAGT 1749
AF E. H. BERLING

BERLINGSKE.DK

Onsdag 18.09.2019 | 3 sektioner | kr. 39,00 | Uge 38 | Nr. 261

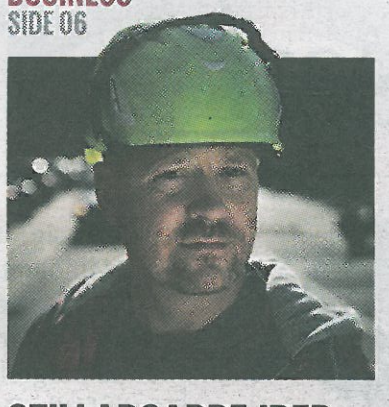
AOK
SIDE 04

TERRORSIKRING FJERNER ÅBENHEDEN FRA STORBYERNE

Terrorsikringens betonkugler og kæmpeblomsterkasser sætter sit præg på alle storbyer og fjerner ofte det åbne udtryk. Men usynlig sikring skaber ikke tryghed.

BUSINESS
SIDE 06

STILLADSARBEJDER STØTTER 3F-KOLLEGER: »SÅDAN TALER VI«

Lydfilen fra 3F-lufthavnsarbejderne er misforstået, mener stilladsarbejder Thomas Strømsholt. Man taler bare direkte til hinanden på fysiske arbejdspladser.

NYHEDER
SIDE 04

WAMMEN VIL KULEGRAVE FINANSMINISTERIETS REGNEMODELLER: SLUT MED FOKUS PÅ ARBEJDSUDBUD

FOTO: JOHAN GADEGAARD

Børn oplever skældud, skammekrog og nogle, der aldrig får et kram, viser ny rapport om børnehave-hverdag.

NYHEDER
SIDE 06

Carlsberg-top har i to år kendt til mistanke om bestikkelse i Indien

Af Henrik Jensen, Michael Lund, Jakob Chor og Lars Nørgaard Pedersen

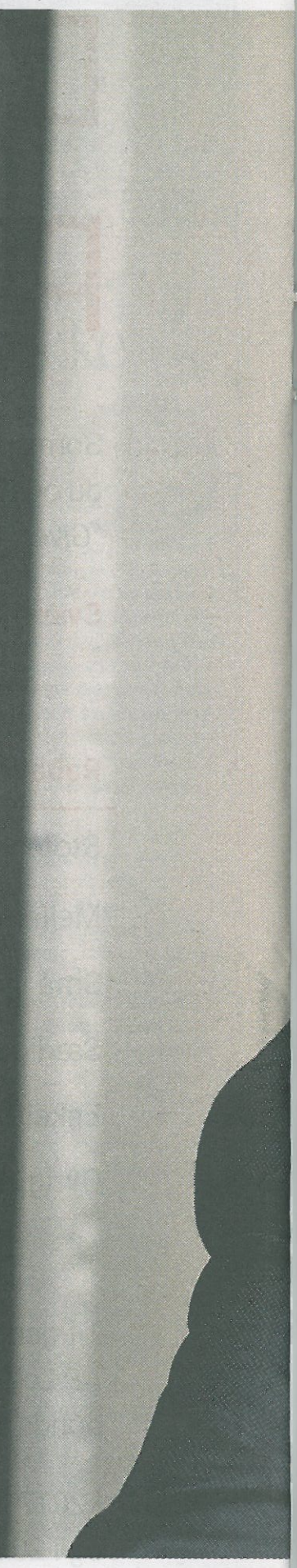
Carlsbergs topchef Cees 't Hart og den øverste Carlsberg-top er flere gange detaljeret blevet advaret om mulig bestikkelse i Carlsbergs indiske selskab. Carlsberg iværksatte en advokatundersøgelse. Det havde været oplagt også at gå til myndighederne, fremhæver eksperter. Carlsberg fastholder, at der er tale om en afpresningssag, hvor en tidligere ansat krævede to millioner dollar for at udlevere sagens materiale.

BUSINESS
SIDE 04

Advarsler om bestikkelsessag nåede toppen i Carlsberg for to år siden

Af Henrik Jensen hejs@berlingske.dk,
Michael Lund mlun@berlingske.dk,
Jakob Chor jakc@berlingske.dk
og Lars Nørgaard Pedersen larp@berlingske.dk

Carlsberg-topchef Cees 't Haart blev orienteret om mulig bestikkelse i bryggeriets indiske datterselskab i september 2017. Bryggeriet involverede ikke myndighederne. Det havde været oplagt, siger eksperter. Carlsberg fastholder, at sagen blev undersøgt grundigt, og at der er tale om en afpresningssag, hvor en tidligere ansat krævede to millioner dollar for at udlevere sagens materiale.

Flere topfolk i Carlsberg, heriblandt topchef Cees 't Hart, blev allerede i 2017 og 2018 i detaljer advaret om, at der foregik bestikkelse i bryggeriets indiske datterselskab.

Ud over topchefen har to topfolk i det danske bryggeris koncernhovedsæde i København fulgt forløbet nøje - i 2017 den daværende chef for compliance og i 2018 koncernens chefjurist.

Det fremgår af dokumenter, som Berlingske har læst.

Den interne korrespondance mellem Carlsberg-ansatte tog afsæt i, at en ledende medarbejder mente, at han uretmæssigt havde mistet sit job. Samtidig påpegede vedkommende, at der foregik omfattende bestikkelse af lokale embedsmænd på et indisk Carlsberg-bryggeri. Forløbet fik Carlsberg-ledelsen til at iværksætte en advokatundersøgelse, men Carlsberg undlod at involvere indiske og danske myndigheder.

Professor i strafferet Thomas Elholm, Københavns Universitet, siger, at det havde været en »oplagt mulighed« for Carlsberg at gå til myndighederne.

Han vurderer, at de indiske embedsmænds centrale position i sagen gør, at det ville have været relevant at interviewe dem.

»En ordentlig undersøgelse ville have krævet, at man også udspurgte embedsfolkene, fordi det jo er dem, der tilsyneladende modtager betalingerne,« siger Thomas Elholm.

Det ville rejse »juridiske betænkeligheder«, påpeger han. For selskabet kunne nemlig ikke forlange, at embedsmændene ville lade sig interviewe af Carlsbergs advokater.

»En oplagt mulighed, som Carlsberg havde, var derfor at gå til myndighederne med den viden, man havde, for at give myndighederne mulighed for at undersøge forholdene,« siger Thomas Elholm.

Han påpeger, at Carlsberg ikke - modsat myndighederne - ville kunne forhindre, at de mulige involverede måske skaffede bevismateriale af vejen.

Lotte Helms, underviser i strafferet og kriminalret ved Syddansk Universitet, vurderer, at Carlsberg ikke var juridisk forpligtet til at gå til myndighederne, blandt andet af risiko for selvinkriminering.

Lotte Helms forstår godt, at Carlsberg ikke gjorde det, blandt andet fordi det kunne skabe offentlig omtale af sagen.

»Carlsberg vil muligvis fastholde, at advokatundersøgelsen viste, at der ikke var noget at komme efter, og at der derfor ikke var noget at gå til myndighederne med. Men hvis man har en nultolerance over for bestikkelse, så kunne man som virksomhed vise hele koncernen, at man mener det alvorligt ved at gå til myndighederne,« siger Lotte Helms.

Berlingske kunne i weekenden fortælle, hvordan centrale topfolk i Carlsbergs indiske datterselskab ifølge omfattende materiale gennem halvandet år i 2015 og 2016 betalte en række indiske embedsmænd kontantbeløb under bordet for at få en række tilladelser.

Det var netop sådanne forhold, Cees 't Hart og to af hans nærmeste topfolk blev informeret om i en række e-mail fra en fratrådt Carlsberg-chef i Indien.

Advarede om regelbrud

Første e-mail er dateret 27. september 2017, og heraf fremgår det kort, at der foregik »bestikkelse i Carlsberg India Pvt. Ltd. og andre uetiske praksisser«.

Få dage senere, 2. oktober 2017, blev forholdene uddybet nærmere over for Carlsberg-toppen i en e-mail sendt til Carlsbergs daværende chef for compliance med Cees 't Hart cc.

I e-mailen oplistede afsenderen en række regelbrud begået i det indiske datterselskab, herunder et eksempel på bestikkelse på et af Carlsbergs syv bryggerier i landet. Af e-mailen fremgik det, at »bestikkelse faciliteres for et beløb tæt på 0,4 mio INR« (indiske rupi, svarende til 35.000 kroner).

En tredje e-mail til både compliancechefen og Cees 't Hart fulgte 10. november 2017, og her blev bestikkelsesanklagerne detaljeret uddybet. Blandt andet blev ledelsen præsenteret for detaljer om de involverede nøglepersoner, proceduren bag betalingerne og de eksakte månedlige beløb til embedsfolkene. For en periode på 18 måneder blev det eksakt angivet, hvad det indiske Carlsberg-bryggeri havde betalt under bordet - måned for måned.

Oplysningerne stemmer i øvrigt overens med de beløb, Berlingske bragte frem i weekenden.

Det fremgik blandt andet af e-mailen, at »bestikkelse af afgiftsmyndighederne i alle stater, der kontrollerer ethvert led af industrien«, var en »regelmæssig praksis«.

I e-mailen beskrev den tidligere chef desuden, hvordan et daværende bestyrelsesmedlem i Carlsbergs indiske datterselskab godkendte betalingerne til embedsmændene. Afsenderen af e-mailen gav desuden flere eksempler på, at betalingerne havde resulteret i konkrete tilladelser fra embedsmændene, eksempelvis til natarbejde og opbevaring af færdig øl i flaskeskure.

Frustration over fratrædelse

Bestikkelse var ikke det eneste tema, der blev berørt i korrespondancen. Det fremgår, at den forhenværende Carlsberg-chef var frustreret over sin fratrædelse fra bryggeriet. Han klagede over uretmæssigt at være blevet tvunget til at tage sin afsked og krævede »kompensation« fra Carlsberg, hvis han skulle udlevere sin omfattende dokumentation til selskabet.

I modsat fald ville han gå til bl.a. de danske myndigheder med sin viden, skrev han.

Af mailudvekslingen fremgik det desuden,

»Hvis man har en nultolerance over for bestikkelse, så kunne man som virksomhed vise hele koncernen, at man mener det alvorligt ved at gå til myndighederne.«

LOTTE HELMS, UNDERVISER I STRAFFERET OG KRIMINALRET, SYDDANSK UNIVERSITET.

Cees 't Hart, administrende direktør i Carlsberg, fik en personlig henvendelse fra en tidligere medarbejder, som rejste anklager om bestikkelse. I dag siger Carlsberg, at den tidligere medarbejder krævede to millioner dollar for at udlevere alle beviserne. Arkivfoto: Mathias Løvgreen Bojesen

at Carlsbergs daværende compliancechef tog henvendelsen og beskyldningerne alvorligt.

»Jeg har en god forståelse for dine bekymringer, og vi er er altid taknemmelige, når (tidligere) ansatte tager sig tid og gør sig den ulejlighed at råbe op og rapportere mulig ureglementeret adfærd, så vi kan undersøge tingene,« skrev hun.

Advarslerne fra den tidligere chef fik i 2017 Carlsberg til at hyre et indisk advokatfirma til at forestå en undersøgelse af anklagerne. Ifølge Carlsberg konkluderede undersøgelsen i 2018, at afskedigelsen var foregået efter bogen, og at den påståede bestikkelse ikke kunne bevises.

»Undersøgelsen omfattede blandt andet tilgængelige skriftlige beviser, herunder relevant kommunikation, kontrakter og politik- og kontrolrammer samt en meget grundig finansiel undersøgelse, der også involverede underleverandører. På trods af dette kunne vi som sagt ikke substantiere anklagerne,« skriver informationschef Kasper Elbjørn, der udtaler sig på vegne af Carlsberg.

Kasper Elbjørn oplyser, at man ikke forsøgte at interviewe potentielt implicerede embedsmænd i undersøgelsen, fordi »de ville ikke være forpligtede til at samarbejde med undersøgelser afholdt af os«.

I løbet af sommeren 2018 blev kommunikationen mellem den tidligere indiske chef og Carlsbergs top mere anstrengt.

»Jeg er træt af at banke på samtlige døre hos Carlsberg for at få retfærdighed, hvilket ser ud til at være nytteløst. Derfor vil jeg nu tage sagen videre til regeringen og retssystemet i Danmark og andre EU-lande,« skrev den forhenværende indiske chef.

Den 11. september 2018 svarede chefjuristen direkte: »Dit forsøg på at få kompensation ved at true med at afsløre påstået bestikkelse er højst foragteligt. Du rådes til at afstå fra enhver uovervejet handling. Carlsberg vil være tvunget til at forsvare sig mod en sådan handling for din egen risiko og regning og, hvis relevant, også tage passende retslige skridt imod dig i overensstemmelse med loven.«

OVERBLIK

Carlsberg og de lyssky betalinger

På baggrund af et omfattende materiale kunne Berlingske i weekenden afdække, at nøglefigurer i Carlsbergs indiske datterselskab gennem halvandet år har været involveret i systematiske betalinger til indiske embedsmænd.

Carlsberg har tidligere iværksat en advokatundersøgelse af en mindre del af det fremlagte materiale. Undersøgelsen kunne ikke bevise bestikkelse.

Berlingske har fremlagt materiale, som omtaler mere end 200 konkrete betalinger fra et indisk Carlsberg-bryggeri til lokale embedsmænd.

De nye oplysninger har fået Carlsberg til at åbne en omfattende revisionsundersøgelse.

Topchef uenig

I en e-mail godt et år efter den første henvendelse - sidst i september 2018 - henvendte den tidligere medarbejder sig en sidste gang direkte til Carlsbergs topchef Cees 't Hart.

Den afskedigede medarbejder gav udtryk for sin skuffelse over undersøgelsens resultat og ønskede fortsat en begrundelse for sin afskedigelse.

Cees 't Hart svarede, at han var uenig i den udlægning.

»Du er blevet bedt om at give os alle relevante beviser relateret til de påståede forseelser, så vi behørigt kan undersøge dem. Hvis du faktisk tilbageholder relevant bevismateriale, som du siger, ville det være forkert for dig,« skrev Cees 't Hart.

Lotte Helms, underviser i strafferet og kriminalret ved Syddansk Universitet, vurderer, at medarbejderen ikke går over stregen ved hele tiden at indblande sit personlige ansættelsesforhold, fordi det er »naturligt«, at han gerne vil have sit job tilbage.

»Men det er uhensigtsmæssigt, at Carlsberg ikke skiller de to sager helt ad. Her er en ansat, som hejser et rødt flag om bestikkelse,« siger Lotte Helms.

Lektor Karin Hilmer Pedersen forsker i korruption ved Aarhus Universitet. Hun vurderer, at forløbet rejser spørgsmål.

»At de øverste chefer er involveret, viser, at Carlsberg tager sagen alvorligt. Carlsberg modtager nogle dokumenter med meget konkrete bestikkelsesmistanker. Men vi ved ikke, hvad Carlsberg har gjort ved de oplysninger i advokatundersøgelsen,« siger Karin Hilmer Pedersen.

Hun undrer sig over, at den pågældende ledende medarbejder ikke straks udleverede alt materiale til Carlsberg i 2017, fordi man får fornemmelsen af, at det for ham først og fremmest handlede om at opnå en genansættelse eller kompensation for det mistede job. Samtidig betegner Karin Hilmer Pedersen sagen som alvorlig for Carlsberg.

»Det ser klart ud til, at der er foregået bestikkelse, med det Berlingske har lagt frem,« siger Karin Hilmer Pedersen.

Berlingske har stillet en række konkrete spørgsmål til Carlsberg.

Carlsberg fremhæver, at oplysningerne i denne artikel stemmer overens med, hvad Carlsberg hele tiden har oplyst om sagen.

»Som vi hele tiden har sagt, blev vi i 2017 af en utilfreds tidligere medarbejder fra Hyderabad konfronteret med anklager om uretmæssig fyring og beskyldninger om bestikkelse tilbage i 2015-16,« skriver Kasper Elbjørn.

»Den samme medarbejder nægtede imidlertid at udlevere det påståede materiale, medmindre vi betalte ham 2 millioner US dollars, og selv om vi naturligvis ikke ville lade os afpresse, har vi som sagt taget sagen meget alvorligt fra starten, og vi iværksatte derfor også med det samme en omfattende undersøgelse - på trods af afpresningen og de manglende beviser. Som vi har sagt, har vi efterfølgende gennemført ekstraordinære og styrkede revisioner omkring bryggeriet i Hyderabad, og hvis Berlingske vil udlevere yderligere materiale, vil vi som sagt handle på det.«